

Respect pentru documentul său
Redactare: Michael Haulică
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Laurențiu Midvichi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Antologia prozei românești science-fiction / o antolog. de Michael Haulică. -
Pitești : Paralela 45, 2018
ISBN 978-973-47-2857-2
I. Haulică, Michael (antolog.)
821.135.1

ANTOLOGIA PROZEI ROMÂNEȘTI SCIENCE-FICTION

selectie de Michael Haulică

Cuprins

<i>145 de ani de science-fiction</i> [Michael Haulică].....	7
Figurine de ceară [Mircea Oprită].....	12
Cronicile oamenilor iridium [Dănuț Ungureanu]	35
Rugă pentru străbuni [Aurel Cărășel].....	49
Deratizare [Lucian Merișca]	67
Expresia Finală [Silviu Genescu]	79
Big bing, Larissa [Cristian Mihail Teodorescu].....	93
Început de anotimp ploios la Ezary [Marian Truță].....	109
Omul Milenar [Liviu Surugiu].....	129
Decablat [Marian Coman]	141
Pangul Albastru [Ana-Maria Negrilă]	145
Lipstick [Michael Haulică]	164
La cercuri [Doru Stoica]	171
Eu și un câine [Ona Frantz]	183
O femeie de succes [Roxana Brânceanu].....	197
Dincolo de orizont [Lucian-Dragoș Bogdan]	209
La Statui [Eugen Cadaru]	231
Observatorul [Florin Purluca]	243
Hoțul de moarte [Miloș Dumbraci].....	259
O zi din viața mea [Daniel Timariu]	287
În neant [Mihai Alexandru Dincă].....	303

Figurine de ceară

Cred că nimic nu mă putea indispune mai mult, aveam impresia că în clipa aceea totul fugise de lângă mine, se îndepărtașă și pereții de sticlă, și fișierele, și luminile care, pe un panou de mari dimensiuni, punctau harta stelară.

— Ar fi cazul să vezi ce se mai întâmplă pe Bactriana, îmi spusește șeful. Oricum, tu ai încurcat lucrurile acolo, n-am uitat. Si a trecut destul timp ca să se mai așeze...

De ce eu? mi-am zis, ca fulgerat. De ce să mă întorc eu acolo? Să meargă altul, am propus. Să meargă unul din ăstia mai tineri.

Şeful m-a întrebat dacă nu cumva am obosit, dacă am de gând să dau în primire. Mă ironiza, vulpoiul roşcat! Si, ca să nu-i văd începutul de zâmbet în colțurile gurii, își mușca buza de sus și mă privea întrebător, din dosul pupitrului pe care își odihnea mâinile.

— Să meargă ăstia mai noi, am repetat și i-am vorbit de unul care se plângea în stânga și în dreapta că nu-i dăm de lucru decât mărunțișuri. Se plângea de inactivitate. Că, zicea, nu alesese profesiunea asta ca să întepenească la bază, la un loc cu calculatoarele. Uite, ăsta abia așteaptă o sarcină serioasă, am spus. Trimite-l pe Bactriana, însă nu singur. Să-l însotească încă doi-trei...

— Bine, o să reflectez, a mai zis șeful.

Dar încă nu știa în ce măsură l-am convins să mă lase în pace, să nu mă scoată din treburile în care m-am vîrât în ultimii ani până peste cap.

— În orice caz, a adăugat, sunt hotărât să cer reînscrierea Bactrianei între problemele noastre curente.

Figurine de ceară

N-are decât! îmi ziceam, încercând să mă conving ca asta nu mă mai privea, că eram scos din cauză, indiferent ce s-ar fi întâmplat cu Bactriana sau cu institutul. Bactriana reprezentase pentru mine ceva, demult, când abia descâlceam alfabetul profesiei. Si nu numai eu abia îl descâlceam, ci toți ceilalți, inclusiv șeful. Dar m-au delegat pe mine să mă deplasez pe Bactriana, iar alegerea n-a stârnit nici vâlvă, nici opoziții, fiindcă nimeni nu se grăbea să zboare în constelația Leului, spre o planetă obscură. Așa că n-am avut concurență și am zburat eu. Planeta era înscrișă în planul de cercetări mai pe la sfârșit, din inspirația nu știau cui. Atunci însă eu aveam anii la care viața sub cupolele de sticlă îți pare o neîntreruptă lâncezeală, deci primisem misiunea cu firescul entuziasm al vîrstei și îmi făceam fel de fel de planuri. Doi frați mai mici (unul a murit într-un accident, curând după plecarea mea, iar celălalt și-a văzut de treabă, făcând o frumoasă și comună carieră ca instalator de trasee subterane) fuseseră atât de entuziasmati de aventura mea, încât m-au însotit o vreme, la bordul navei speciale de care ne serveam în asemenea împrejurări. Si m-ar fi însotit până la capăt, ceea ce n-ar fi fost rău, spun eu acum; dar misiunea era individuală, era numai a mea, aşa că ei trebuiseră să se întoarcă pe Pământ, resemnați, în timp ce eu, îngheșuit în cabina spațială, mă prăbușeam în interiorul constelației Leul.

Şeful spune: ai încurcat lucrurile acolo. Si pretinde că, dacă le-am încurcat, tot eu trebuie să le descurc. Ușor de zis! Dar aş fi vrut să-l văd pe acela care, în locul meu, nu le-ar fi încurcat, aş fi vrut să-l văd. Bactriana – ce ștusem eu despre Bactriana? Si alții, ceilalți, ei ce știau?

— Ai o sarcină ușoară, mă asigurase șeful, atunci, prevenindu-mă: Să nu-ți faci iluzii!

Chiar aşa îmi spusese, să nu-mi fac iluzii. Calculele ne conduceau spre imaginea unei planete pustii și, ce e drept, calculele nu erau greșite. Planeta, la data apariției mele, fusese pustie. Îmi amintesc că, amorțit în poziția incomodă la care mă obligase zborul, m-am trezit cu destulă greutate din somnul acela comparabil cu un leșin fără capăt, sau chiar cu moartea. Mă dezmeticeam

Reanevoie, deși cabina spațială se odihnea de mai multă vreme pe solul Bactrianei, trecuse aproape o lună terestră de când mă aflam acolo. Dar nu fusesem în stare să-mi recapăt mai repede simțurile și inteligența. Eram slăbit, amețit, încât am zăcut, de când îmi amintesc, ore în sir cu ochii întredeschiși și mi-au trecut pe dinainte atâtea lumini și umbre, în orele acelea, că multă vreme, apoi, nu mi-am putut da seama dacă percepusem imaginile lipsite de consistență ale altei lumi, sau dacă nu cumva trăiam halucinațiile minții mele chinuite. Mai degrabă aşa. Halucinasem pe parcursul lentei mele desprinderi de o existență inconștientă, întrând treptat în realitatea spațiului străin care mă absorbise.

— Ai încurcat lucrurile acolo, eu n-am uitat! spunea șeful.

Și aștepta ca tot eu să le descurc. Și unde? Tocmai pe Bactriana, o lume a nimănui, un mediu păstos în care pașii mei lăsau, întipărite într-un pământ elastic și nesigur, primele urme. Cer îngreunat de valurile leneșe ale norilor. O lumină difuză, parcă rece și grea, strămutându-se neverosimil de încet dintr-un orizont în altul, după soarele pitic, mai tot timpul ascuns, care o producea. Asta era Bactriana, aşa am găsit-o în prima zi a șederii mele acolo. Un spațiu al liniștii, aș fi fost tentat să cred. Un spațiu al liniștii depline...

Eram slăbit și amețit, abia îmi venisem în fire, dar locurile îmi păruseră atât de calme și atât de nepericuloase, încât am riscat o ieșire, o plimbare scurtă, de orientare numai, după ce parcursem în grabă un rezumat al observațiilor făcute de aparate în timpul somnului meu. Nu m-am îndepărtat prea mult, mergeam în aşa fel încât să am tot timpul cabina spațială în spate și din când în când întorceam capul, s-o văd și să nu pierd direcția. Coborâsem într-o regiune destul de accidentată – departe zăream pante dezgolite, poate versantul ondulat al unui vulcan stins. În altă parte coiceau câteva bălți murdare și solul devinea acolo mai noroios decât cel pe care călcam cu toată prudență, de teama unor capcane ascunse. Aparatele cercetaseră mediul, știam că pericolul începea doar la o anumită distanță de bălțile sau lacurile acelea. Dar solul era prea elastic și uneori prea alunecos, ca să-mi pot învinge imediat reținerea dictată de simțul autoconservării.

Figurine de ceară

Apoi am văzut cabina spațială în față, la numai câțiva pași, și m-am oprit nedumerit, neîntelegând cum se întâmplase de pierdusem direcția fără să observ. Fiindcă, îmi ziceam, mersesem în linie dreaptă, cu cabina în spate, ca să constat că ajungeam pe neașteptate în punctul de plecare, unde, după toate cunoștințele teoretice cu care mă înarmase Pământul, nu se ajungea decât descriind, într-un fel sau altul, un cerc. Instinctiv am întors capul, dar în spatele meu o pâclă groasă crescuse dinspre bălți, dinspre lacuri, reducând vizibilitatea, încât n-am putut deosebi nimic, niciun detaliu care să mă lămurească în ce măsură, și în ce fel mă înșelasem. Iar cabina rămânea în față, neclintită, bine prinșă de sol cu ancorele ei. Am observat totuși ceva schimbăt, fără să pricep de la început ce anume. Ceva părea în neregulă și încercam, de la câțiva pași numai, să înteleg ce se întâmplase în puținul răstimp cât lipsisem. În sfârșit, mi-am dat seama că lipsea scărița. La ieșire, coborâsem cele patru trepte ale scării metalice, lăsând-o aşa, atârnată, nu avusesem niciun motiv să o ridic atâtă vreme cât rămâneam afară. Or, acum, sau mai degrabă atunci, cabina spațială n-avea scăriță. Cineva, sau ceva o retrăsesese, aşa mi s-a părut și altă explicație n-am putut găsi în momentul acela.

M-am smuls din loc și din uimire, firește; uitând de prudență, m-am apropiat. Era cabina mea, nu încăpea nicio îndoială, recunoșteam până și detaliile, urmele de metal topit rămase de la trecerea prin atmosferă. Ca să ajung la ușă, al cărei contur abia se distingea pe suprafața oxidată, nu aveam neapărată nevoie de scăriță; baza cabinei se ridica, pe picioarele cu ancore, cam la înălțimea umărului meu. Am încercat să deschid ușa spre ecluză și n-am reușit. Părea imobilizată, întepenită în rama ei, nici măcar n-am clintit-o din loc, cu toate eforturile mele, deși îmi aduc aminte că, enervat, de la un timp izbeam în ea cu pumnii. Era de-a dreptul straniu că butonul care trebuia să comande deschiderea automată părea că face corp comun cu încelișul cabinei spațiale. Nu întelegeam de ce se întepenise butonul, de ce se întepenise ușa (și ea făcea corp comun cu încelișul!) și n-aveam să lămuresc lucrurile acelea decât mai târziu, pentru că atunci mă credeam într-adevăr ajuns lângă

vehiculul meu, nu-mi putea trece prin minte o altă presupunere. Amenințat de perspectiva sumbră a unui prizonierat în exterior, forțam în continuare ușa, sau ceea ce parea să fie o ușă. și n-am încetat să lovesc decât atunci când, aplecându-mă, ca să caut o piață potrivită, privirile mi-au alunecat pe lângă picioarele de metal ancoreate în solul cleios și, departe, sub un mal măcinat de vreme, am văzut cu uimire, cu stupefacție, cu năuceala produsă numai de o apropiată blocare a minții, am văzut, spun, o altă cabină spațială!

Era doar una dintre ele. Altele, în grup, șase la număr, ancoaseră în jurul pantei, unde o vale strâmtă și tot atât de stearpă ca platoul își începea curgerea sinuoasă. De fapt, greșit spun „ancora-seră”; erau pur și simplu aşezate, împlântate acolo. Recunoșteam în fiecare modelul cabinei mele spațiale și, în zăpăceala momentului, nu știam ce să mai cred. Aproape că aş fi admis orice. Bunăoară, aş fi fost în stare să accept că, imediat după mine, o flotilă întreagă își luase zborul spre Bactriana. Bine, dar cine s-o trimînea și în ce scop? mă întrebam, revenind cu greu la realitate și cred că tot atunci mă nedumerise faptul că toate cabinele erau închise, că niciun semn de viață nu venea dinspre ele. Nu găseam nicio explicație pentru apariția lor, pentru însăși existența lor, dacă Bactriana era într-adevăr nelocuită, iar eu singurul pământean lansat în spațiul acela pustiu.

Între timp, pâcla se retrăsese spre lacuri, deasupra lacurilor chiar (aveam să mă conving mai târziu că există o periodicitate în răsuflarea aceea a adâncurilor planetare, solul și lichidul vâscos contribuiau probabil în egală măsură la declanșarea fenomenului) și, în urmă, sub lumina difuză a soarelui pitic (ea însăși înceată și cleioasă), am recunoscut cabina mea, adevărata. Însă alături, foarte aproape, apăruseră încă două, de aceeași mărime, de astă dată cu scăriță lăsată până aproape de sol. Nedezmeticit, am alergat într-acolo, temându-mă de o nenorocire și mai ales temându-mă că, dacă mai întârziu, aveam să mă pierd la înapoiere într-o pădure de nave spațiale, între care mi-ar fi fost imposibil să o recunosc pe cea originală. Am ajuns acolo, gâfâind, și am nimerit, am reușit de la prima încercare: butonul pentru deschiderea ecluzei funcționa, ușa aluneca fără nicio greutate din cadrul ei și în minte că, ajuns

Figurine de ceară

înăuntru, m-am zăvorât și am rămas închis o vreme, până când spaima mi-a trecut și m-am liniștit și am început să înteleg căte ceva din tot ce se întâmplă în jurul meu; să accept lucrul acela incredibil și cu neputință în mediul Pământului, să accept că Bactriana, planeta obscură spre care nimeni nu se grăbise să zboare, fiind trecută în coada programului de cercetări, avea proprietatea inexplicabilă de a reproduce și multiplica obiectele cu care venea în contact.

— Nu ești în toate mintile?! Vrei să compromiți instituția? strigase la mine șeful, când, la întoarcere, îmi făcusem raportul de activitate și enunțasem ipoteza, care nu mai era ipoteză decât, poate, cel mult pe Pământ.

Pentru mine fusese realitatea în care mi-am trăit coșmarul de pe Bactriana. În birourile de sticlă ale șefului vehiculele multiple n-aveau cum să pătrundă și nici celelalte creațuri, desigur. Ce n-aș fi dat atunci, când buna-credință îmi era pusă la îndoială, să fi avut la îndemână măcar un exemplar, unul singur, făcut după tiparele mele de ceară! Dar aveam suficiente înregistrări, iar colegii le-au tot sucit și le-au tot analizat, cu figuri dintre cele mai uluite. Până la urmă, au trebuit să accepte că aveam dreptate, să recunoască probele mele drept dovezi. Șeful, încăpățânat cum îl știau, s-a lăsat convins cel din urmă de existența unor proprietăți atât de surprinzătoare în mediul Bactrianei și arăta încă destul de nehotărât în ziua când trebuia să contrasemneze raportul și să dea drumul informațiilor în fișier. „Te-ai cam jucat acolo!” mi-a spus, ca un reproș pentru toate, dar a semnat și, curând, din niște raționamente care mi-au rămas necunoscute, Bactriana a fost scoasă din planul cercetărilor curente. Șeful se aștepta să protestez (am aflat mai târziu), iar mie nici prin gând nu-mi trecea. Răsuflasem ușurat, fiindcă nu mai trebuia să mă întorc acolo de unde abia scăpasem cu fuga.

Stând așa, ghemuit în interiorul cabinei spațiale și regăsindu-mi treptat liniaștea, mi s-a părut că înteleg manifestările bizarre ale mediului în care pătrunsesem. Însă ideea era prea nouă, și prea anemică era argumentarea întocmită din probe pe care le extrageam, prin analogie, din realitatea de acasă, aşa că intuirea

fenomenului n-a fost urmată imediat și de o revelare a mecanismului care îl producea. Făcusem însă o legătură între pâcla revărsată dinspre lacuri și apariția ultimelor două copii ale cabinei spațiale, după retragerea valurilor murdare, care erau de fapt o suspensie densă, opacă, lipicioasă, judecând după stratul alunecos de pe sol, rămas în urma ei.

Lucrurile se petrecuseră cam aşa: eu ieșisem din cabina protectoare, mă îndepărtasem, având grijă să mențin o direcție și să observ cât mai mult, întipărindu-mi în minte toate reperele care îmi puteau servi la o bună orientare de atunci înainte. Între timp, pâcla părăsise lacurile, pe suprafața căror se târâse greoi – îmi aminteam că, din cauza asta și din cauza soarelui slab, zona bălțiilor se vedea întotdeauna neclar, nu i-aș fi putut preciza conturul. Suspensia înaintase spre terenul lăsat de mine în urmă și, la un moment dat, trecuse peste cabina spațială, iar eu, dacă n-aș fi întâlnit-o atât de neașteptat pe cealaltă, o puteam crede ascunsă vederii de o ceată obișnuită. Dar suspensia „înghițise” cabina și, dacă ar fi să folosesc termeni curenți pentru a explica, fie și în linii aproximative, ceea ce cred că s-a petrecut în momentele aceleia, aş zice că suspensia pipăia contururile și suprafața navei mele, analiza și memoria, pentru ca alături să reproducă modelul în două copii precise. Termenii sunt, totuși, improprii, pentru că în mod obișnuit îi legăm de acțiuni realizate conștient, pe când mediul Bactrianei, cu toate ciudăteniile lui derutante, nu mi-a inspirat niciodată convingerea că aveam de-a face cu manifestările unei rațiuni. Dimpotrivă, cred că mediul se manifesta spontan, inconștient, în virtutea unor disponibilități mimetice conținute, existente în însăși structura intimă a materiei sale. Firește, nu e vorba aici de niște materializări vagi, inconsistente, repede destrămate, de tipul celor pe care întâmplarea le poate produce și în alte medii. Produsele planetei Bactriana erau o refacere perfectă și durabilă a obiectului cu care suspensia venea în atingere.

Nu se poate! mi-am zis de nenumărate ori. Și, ca să mă conving că greșeam, am ieșit din nou, trebuie să verific. Ipoteza mea mă rupea de tot ce cunoșcusem într-un sistem perfect încheiat, al

Figurine de ceară

elementelor terestre, dar îmi permitea să intru pe drumul cel mai sigur în lumea Bactrianei. Îmi trecuse prin minte că era totuși prea mult, prea din cale-afară de necrezut ca mediul să copieze identic totul în scurta trecere peste lucruri a suspensiei. Am coborât treptele scării și m-am îndreptat spre cabinele spațiale învecinate, le-am dat ocol, cercetându-le în lumina întărită a zilei. Amândouă aveau scara lăsată spre sol, pentru că suspensia găsise în această poziție nava mea, cu o jumătate de oră în urmă, și o multiplicase identic. Atunci am pricoput că toate celealte cabine spațiale răspândite pe platou, la intrarea în vale și mai jos, înspre lacuri (am numărat mai târziu peste douăzeci), se modelaseră mai înainte de a coborî eu pe solul planetei. Altfel zis, în vreme ce zăceam în cabină, revenind la viață din somnul hipnotic. Niciunul dintre vehicule nu avea scara lăsată – ultimele două ies din discuție, desigur – și, astfel, n-am mai avut nicio îndoială că toate celealte erau rezultatul trecerilor anterioare ale suspensiei peste cabina mea. Mai mult, înțelegeam că suspensia, prin care mediul acționa în virtutea principiului mimetic conținut, avea limitele ei. Avea o putere limitată, vreau să spun, deși la o primă vedere posibilitățile exprimate în acțiunea modelatoare, cu totul ieșită din sfera de înțelegere a pământeanului, păreau de-a dreptul fantastice. Și tocmai asta m-a hotărât să încerc să domin forța străină, să o canalizez în sensul dictat de voința mea.

Pentru început, planul meu era să controlez rezistența uneia dintre cabinele spațiale recent create. Dar înainte de asta am fost tentat să verific funcționarea scării și am constatat că articulațiile ei reacționau prompt la pliere. Dar butonul care ar fi trebuit să declanșeze deschiderea ușii, deși avea jocul său, nu reușea nimic, orice apăsare se dovedea zadarnică. Apoi, lovind cu călcâiul unul dintre picioarele cabinei spațiale, am simțit suprafața cedând, afundându-se, ca și cum ar fi fost făcută dintr-o cocă în curs de solidificare. Am apăsat, m-am lăsat pe el cu toată greutatea și piciorul s-a îndoit, apoi s-a rupt, iar cabina s-a înclinat periculos și abia am avut vreme să fac un salt în lături, înainte de a se răsturna peste mine. Căzuse alături, cu trenul de aterizaj mutilat, ridicat spre cer, iar eu am cercetat în voie ruptura și, dacă nici analiza aceea

superficială nu mi-a lămurit necunoscutele existente în substanța Bactrianei, mi-a oferit, în schimb, certitudinea că obiectul modelat în copie, după originalul terestru, nu fusese pe deplin structurat la retragerea suspensiei pâcloase. Suspensia palpase nava originală, „citise” amânuntele, dar numai pe cele accesibile, de suprafață, expuse atingerii cu mediul exterior. Înregistrase (în ce mod, oare?) date privitoare la volume, suprafețe, compoziție chimică, densități. Apoi trecuse la modelarea spațiului după toate aceste date și rezultaseră noile cabine. Totul într-un sir de operații mecanice, extrem de subtile însă. Că scara se putea plia, era o dovadă că mediul palpase bine exteriorul cabinei spațiale, mai bine ca altă dată. Iar ușa nu funcționa fiindcă mediului aş-zis mimetic îi fusese interzis interiorul vehiculului, acolo fiind și circuitele de blocare sau de deschidere a trapei. El palpase și, apoi, reproduse la scară normală numai butonul, fără nicio utilitate pentru cabinele spațiale copiate.

Mi-am extins cercetările și asupra navei, care, răsturnată, se alungise și se turtise, parcă ar fi fost modelată într-o cocă sură. Secționând-o cu laserul, aveam să descopăr un interior plin, fără spațiul cavernos și fără aparatele complicate care îmi stăteau la îndemână în cabina originală. O dovadă în plus, mi-am zis, că mediul nu poate palpa interiorul și, în consecință, umpluse cu substanță densă întreg corpul cabinei. Probabil că toate celelalte copii fuseseeră modelate la fel. Numai că în cea pe care o disecasem substanță încă nu-și fixase proprietățile, nu și le stabilise definitiv; evoluă înacet, într-un spectaculos proces de transmutație, spre starea metalică a originalului pământean.

Nu degeaba se înfuriase șeful și strigase că vreau să-i compromit, să-i ruinez instituția! Am umblat mult, de atunci începând, am cunoscut rapoartele altora, nenumărate rapoarte, dar nicăieri n-am constatat să existe ceva asemănător. Nicio lume extraterrstră, din căte știu, nu posedă capacitatea de a multiplica astfel obiectele, automodelându-se, ca Bactriana, dar numai în funcție de un model oferit. Iar dacă până la sosirea mea potențialul planetei rămăsese nepus în valoare, din lipsa vreunui model, totul s-a schimbat în puținele zile petrecute de mine acolo.

Figurine de ceară

— Ar trebui să te sancționez! îmi spuseșe șeful cândva, la puțină vreme după ce semnase raportul și radiase Bactriana din planul de cercetări.

Îl obsedau încă observațiile mele, concluziile și ipotezele, îl obsedea mai ales gândul că mi-am permis să mă joc, deregând astfel echilibrul unei lumi străine, în cea mai mare parte necunoscută. Asta s-a întâmplat în special după ce am descoperit o cale eficientă de a influența suspensia, de a-i dirija acțiunea.

— Ti-ai permis ambiții prea mari, observă șeful. Ti-ai permis să te consideri un adevarat Creator și să acționezi după bunul tău plac, încât ai instaurat acolo haosul deplin. Pentru asta ar trebui să te sancționez, dar încă nu s-a prevăzut o sancțiune potrivită culpei tale. Să nu-mi spui că ai vrut să faci din Bactriana un laborator al formelor sau mai știu eu ce! Pur și simplu ti-a plăcut să te joci și ai dus jocul până aproape de ultima lui limită. Acum nu mai avem ce face, ni s-a cerut să abandonăm totul, deocamdată, până se liniștesc lucrurile, până se mai aşază... Vom vedea mai târziu ce se alege dintr-o lume pe care cineva, la bunul său plac, o întoarce pe dos.

Cam aşa îmi vorbise și părea mâniat, dar eu cred că nu fusese. Cred că, în ascuns, ce făcusem eu pe Bactriana îl interesa. Și era curios încă de pe atunci să afle ce avea să rămână din lumea pe care o creasem, profitând de proprietățile unice ale acelei planete neînsemnate din constelația Leului. Ce să spun? Și eu sunt curios, mi-ar plăcea să știu cum au evoluat raporturile dintre numeroasele mele creațuri, dar parcă nu mai am curajul nebun de atunci, și mi-ar trebui un curaj croit pe aceeași măsură ca să revin pe Bactriana.

Nu eram sigur, dar mi-ar fi plăcut să cred că șeful greșea. Că nu avea dreptate când mă învinuia și mă amenința cu sancțiuniile. La urma urmei, mă întrebam, încercând să mă dezvinovățesc, care era vina mea? Făcusem un experiment în condițiile planetei Bactriana, într-o lume nepopulată și, prin urmare, gândeam eu, deschisă tuturor libertăților de acțiune. N-am pulverizat-o. N-am aruncat-o dincolo de marginile Galaxiei. Dar am smuls-o dintr-o existență pasivă, deschizând acolo o evoluție biologică uluitoare. Și nu prin eforturi deosebite, nici prin acțiuni contrare evoluției